

Geloof, hoop & liefde

Hella de Jonge

Hella de Jonge (59) is beeldend kunstenaar, kostuum- en decorontwerpster, violiste en schrijfster. Onlangs verscheen haar boek 'Los van de wereld', waarin zij op hartverscheurende wijze afrekent met haar verleden als dochter van joodse ouders, die gebroken uit de oorlog kwamen. 'Ik wil in het leven staan door te werken met mijn hart.'

Waar geloof je in? "In je eigen kracht. Ik geloof ook in krachten buiten ons. Magische krachten die een positieve of een negatieve invloed hebben op allerlei zaken. Daar kun je aansluiting bij vinden door er voor open te staan en je te concentreren. Toen onze tweede zoon stierf, leek alles ineens te storten. Ik verloor totaal het overzicht. Om daar mee om te gaan moest ik door middel van yoga in mezelf kruipen, de goede krachten van buitenaf naar binnen laten komen en zo een plek vinden voor mijn verdriet. Toen heb ik begrepen dat wij allemaal aangesloten zijn. Het is een vorm van geloof en dat heeft niets te maken met God. 'Be the captain of your own soul,' zei Nelson Mandela ooit. Dat is mijn lijfspreuk geworden. Wij zitten niet in een gevangenis, zoals hij zevenentwintig jaar lang gevangen zat, maar we worden wel permanent onder druk gezet. Dan moeten we blijven proberen die krachten in onszelf op te roepen en terug te gaan naar het goede wat in ons zit. Als dat lukt, kunnen we dit leven aan."

In je boek toon je aan dat je zelfs hoop kunt putten uit de dood.

"Mijn ouders konden hun geliefden na hun dood niet begraven en zij konden dat niet accepteren. Ik ben met de dood opgegroeid, zonder te weten wat die dood inhield. In mijn boek heb ik geprobeerd te laten zien dat je met de dood wél gelukkig kunt worden. Acceptatie van zo'n bruut gegeven kan toch teweeg brengen dat je een blij mens wordt. Ik probeer bij wijze van spreken de dood om te draaien en een ander uiterlijk, een andere vorm te geven. Iedere ouder van een gestorven kind beleeft

zijn verdriet op een eigen manier, die niet altijd even eenvoudig te vatten is voor de ander. Elkaar troosten en het verdriet van de ander begrijpen blijkt moeilijk te zijn en verwijdering ligt op de loer. Dan moet je dus op tijd op de rem trappen en de trein tot stilstand laten komen. Hoeveel verdriet je ook hebt, je leert wel de essentie van het leven kennen en de werkelijkheid wordt heviger. Je beleeft de mooie dingen in dit leven intenser. Je kunt ook waardevoller voor je omgeving worden door te gaan werken vanuit je hart. Zo wil ik nu in dit leven staan."

Hoeveel liefde heb je hier bij nodig? "Liefde is het allerbelangrijkste in dit leven. Je kunt pas gelukkig worden als je er door omringd wordt. In mijn jeugd kwam dat begrip niet aan de orde. Toen ik dertien was, ben ik op zoek gegaan naar de inhoud ervan, want buitenshuis zag ik wel dat zo iets bestond. Liefde is behoud. Dat werd nog duidelijker toen Freek in mijn leven kwam. Een paar jaar verder begreep ik dat er ook zo iets bestaat als de onvoorwaardelijke liefde van een kind voor zijn ouders, wat te maken heeft met die magische krachten, maar eigenlijk onbenoembaar moet blijven. Bij Freek thuis werden heel veel dingen gekoppeld aan liefde, maar dan altijd in relatie tot God. Ik kwam er al snel achter dat dit niet de ware liefde is. Maar Freek had het zelf wel in zich. Mijn ouders waren hiervoor te beschadigd. Mijn moeder was zelf ongewenst, verwaarloosd, en later konden zij en mijn vader aan hun kinderen geen inhoud geven aan het begrip liefde. In de oorlog werd mensen hun bestaansrecht ontnomen en eigenlijk zijn we daar nu weer mee bezig. Wij ontnemen bijvoorbeeld

asielzoekers het recht op liefde. Daar waren ze vroeger in die concentratiekampen systematisch mee bezig. Ik vind dat we dit gegeven niet moeten vergeten, ook niet zestig jaar na dato. Stoppen met het opplakken van etiketten, zoals dat nu gebeurt met allochtonen. Met het boek wilde ik ook laten zien wat voor afschuwelijke gevolgen dat afnemen van liefde kan hebben. Freek gaf mij het gevoel dat ik liefde kan geven. Dat gaat ver voorbij wellust; het is het gevoel dat je werkelijk iets met elkaar gemeen hebt. Noem het maar chemie. Als het eens minder gaat, moet je op zoek gaan naar het moment dat je elkaar ontving. Dat moet je beiden blijven willen en ben je eigenlijk verplicht. Niet iedereen denkt zo, maar ik zou dat graag willen stimuleren. Daarvoor moet je in eerste instantie wel tevreden en gelukkig met jezelf zijn, al is dat niet altijd simpel."

Staat jouw absolute wil om creatief te zijn je ook niet regelmatig in de weg? "Voor mij is creativiteit iets vanzelfsprekends. Ik krijg, bij wijze van spreken, opdrachten van bovenaf. Dat klinkt bizar, maar voor mij niet. Ik ben blij dat ik mijn kwaliteiten kan benutten. Daar wordt door de buitenwereld wel eens schamper over gedaan, maar het maakt mijn leven interessant. Anderen willen niet dat je je op een grote hoeveelheid creatieve uitingen stort. Maar ze zouden blij moeten zijn voor mij dat dit lukt. Dat is ook een vorm van liefde geven. Ik stel mezelf kwetsbaar op als ik met mijn viool op het podium ga staan, maar dat kan me niet schelen. Dan hoef ik geen Emmy Verhey te zijn, zo lang Freek en ik het maar vinden passen in het geheel."

Heeft liefde altijd het laatste woord? "Absoluut. Samen staan Freek en ik sterk in goede en slechte tijden. Wie wel goed uit die oorlog kwam, kon een boel moois aan liefde doorgeven. Dat zou de wens van iedereen moeten zijn."

Voor meer informatie: www.helladejonge.nl
'Los van de wereld', uitgeverij Balans, € 15,-,
ISBN 9050187404.

'Liefde is het allerbelangrijkste in dit leven. Je kunt pas gelukkig worden als je er door omringd wordt.'